

FOR FRIHETEN

Send videre 21 - 4 - 45 2den årgang

Åpen kamp i Norge

De alliertes kunngjøring om at de ville proklamere seiren på en nærmere fastsatt dag, og erklære de styrker som fortsatte å kjempe utenfor Tysklands grenser for opprørere, og på den måten tvinge dem til å overgi seg - skapte en bølge av optimisme i Norge. Folk innstilte seg på en snarlig fred, ja sogar i uka som gikk, og seiersgleden fikk mange uttrykk. Dessu like større ble skuffelsen i store kretser da Eisenhower 17de ds, uttalte til allierte journalister at seiren ville ikke bli proklamert før

- 1) de tyske armeer i hjemlandet var slått i øst, syd og vest,
- 2) alle motstandsgrupper var tilintetgjort, f. eks. i Italia og Norge,
- 3) seiersdagen var fastsatt i samråd med russerne.

Det var det skjebnesvangre punkt 2, som skapte misnøt her hjemme. Til en viss grad berettiget, for ved ytterligere åpen krig i Norge er det unektelig en mulighet for større lidelser og større ødeleggelser.

- De tyskere som holder ut i Norge vil bli drevet bort når felttoget i Tyskland er over, beslutningen om å drive dem ut med vepnet makt er nettopp tatt, skriver Daily Telegraphs diplomatiske medarbeider. Men han tilføyer: - Felttoget ventes å bli kortvarig etter det kjennskap en har til tyskernes militære styrke i Norge. Og Reuters medarbeider skriver at det neppe vil bli vanskelig å knuse tyskerne her oppe. En erobring av Danmark med nærblokade av de tyske ubåtbasene i Norge vil antagelig komme først, og iakttagere i Sverige hevder at den såkaldte forsterkning til det tyske flyet her oppe er uten enhver betydning.

Dette er folk som ser nøkternt på det, og vi kan heller ikke innse at det er grunn til å frykte noe langt, pinefullt felttog hos oss. En kan regne med følgende angrepsfaktorer:

- 1) Marsj sydover av norske og russiske tropper i Nord-Norge, 2) Landsetting av en knusende overmakt fra lufta og sjøen i vest og syd - nå vil de norske, spesialutdannede troppene i Skotland bli satt inn.
- 3) Innsats av hjemmestyrkene, og 4) innmarsj på vår side av svenske tropper.

Det siste punkt, Sveriges deltagelse, er muligens ikke avgjort ennå. Sin vane tro uttaler det svenske utenriksdepartement seg i meget uldne vendinger om en innmarsj i Norge, men en må anta med sikkerhet at det svenske folk vil framtvinge en intervensjon. Det gjelder bare at den kommer tidnok til å få reell verdi, og ikke som protestene hittil blir av "symbolsk betydning". Dertil har vi den svenske frivilligkåren.

Mot disse angripere kan tyskerne stille få og spredte tropper av til dels sløtt karakter, med tvilsom kampvilje og uten effektiv støtte av fly, tanks og tungt artilleri. Legg så til lange og sårbare kommunikasjonslinjer som blir brutt innenfra av hjemmestyrkene; og det er innlysende for enhver at det neppe blir tale om noe regulært felttog, men snarere om en nedkjemping av de standhaftige nasisoldater.

Det som ligger oss nærmest er hjemmestyrkenes innsats, for her vil hver og en av oss måtte delta etter evne. Vi gjentar parolen om at alle venter på Overkommandoens ordre, og ikke begynner for tidlig.

Og vi vil slå fast:

Det krevet absolutt av enhver nordmann at han i den siste kampen skyver tilside ethvert hensyn til seg selv og sine små egeninteresser, til mat, penger, eiendom og sin egen sikkerhet; og setter alle krefter og resurser inn i kampen for landets frihet sammen med våre egne og allierte soldater. Den som ikke oppfyller dette krav vil måtte betale for det!

Venner vi har mistet

Vi skal ikke legge skjul på at Rosevalts død var et slag for enhver nordmann, likesom den var et slag for den frihetselskende verden i det hele. - Med Franklin D. Roosevelt døde den største frihetskjemper som noengang har bragt håp og hjelp fra den nye verden til den gamle! uttalte Churchill i parlamentet, og bedre kan det ikke sies.

Men vi har ingen grunn til å miste motet om den store lederen for vår største allierte er fallt bort. Den nye presidenten, Harry Truman, har fått lojalitetserklæringer fra alle partier og alle grener av krigsmakten, likesom han selv uttaler: - Mitt mål blir å fullføre Rosevalts verk; og vi vil ikke bare vinne krigen, men også vinne freden, om nødvendig ved å slåss for den! Meget lovende er også at han har uttalt ønsket om personlig å treffe Stalin og Churchill snarest.

Sveriges store Norges-venn, Torgny Segerstedt, er død, 69 år gammel. Dr. theol. T.K. Segerstedt var professor i alminnelig religionshistorie i Stockholm, men brøt da overtrevert og ble redaktør av Göteborgs Handels- og Sjøfartstidning. Han gjorde denne avise til en maktfaktor i Sverige. 9de april 1940 stilte han seg helt på de overfallede lunds side, og ga aldri tapt i kampen mot overløpere og tyrraner, trass i at den dengang lukkede svenske statsledelsen baslagia avise hans gang på gang. Han sto ved Norges side hver dag i disse 5 årene, og sang en nordmann har hentet nytt mot hos denne helhjertede svensken. Vi beklager at vårt flagg ikke vaier fritt idag, slik et vi kunne se det på halv stang til ære for den store humanisten i Göteborg.

Tyske aviser nevner ikke - at Tysklands siste lommefly "Admiral Scheer" ble bomtet i senk i havna i Kiel av britiske fly lte ds.
- at byen Hannover ble tatt av 200 amerikanske infanterister, og da de kom fram til sentrum, fant de 2 britiske vaktposter utenfor rådhuset. De var flyktet fra en fan, aleir og hadde på egen hånd "erobret" administrasjonstygnngen.
- at al. fangene som vestmaktene har tatt er Franz von Papen og landbruksministeren Walter Darré,
- at mange høiere offiserer begår selvmord, bl. a. feltmarskalk Model,
- at etter at russerne rykket inn i Østerrike, har befolkningen reist seg mot de stortyske bandittene.

Bergenseren erobret hovedstaden! En ekstra morsom historie hendte på Wal-önören i fjor, da byas hovedstad Middelburg ble overgitt av den tyske general Daser til en norsk löytrant. Nordmannen "Pedro" var tok i 52. Lowland Division og deltok i landstigningen. Ved et tilfelle kom han fram til Middelburg for treppene, bare sammen med en skotte, og ble mot-tatt av innbyggerne som befrier! Han ble ført fram for kommandanten, general von Daser, som høytidelig overga hovedstaden og garnisonen på 3.000 man med seg selv i spissen. "Pedro måtte bluffe med et byen var omsinget, og fikk sin fulle hyre med å hindre borgerne i å gå løs på de oppstilte tyske "fangene" for hans egne var kommet til. "Pedro" er en genytlig tegner fra Bergen.

Norske offiserer flyktet

Etter hva vi erfarer har under norske offiserer under sammenbruddet i Tyskland klart å flykte. 13 av dem er nå kommet til London, derav flere trøndere, bl. a. kaptein Gert Mørth.

Biskop Berggrav befriet

Ifølge en melding til svenske aviser, som ennå ikke er blitt bekreftet fra norsk hold, er biskop Berggrav blitt befriet av hjemmestyrkene. Berggrav ble holdt fanget i sin hytte i nærheten av Oslo, bevoktet av "politi". Om natten den 16de ds. ble vaktmannskapet angrepet og nedkjempet av væpnete karer som befridde biskopen og tok ham med seg.

5 fallskjermssoldater kom forleden fram til en gård i Sell. Bonden var løsmunnet og sladret så nasistene fikk snusen i det, og gården ble omringet av 100 tyskere. Under kampen som fulgte ble 2 fallskjermssoldater skutt - de andre kom seg unna. Etterpå ble bonden skutt og gården brendt. Husk parolen: Glem alt du ikke bør vite! Tankeløst snakk har allerede kostet alt for mange gode nordmenn livet.

En dansk 9de april-spøk

Med sin særegne form for humor (som tyskerne liker så dårlig) feiret danske hjemmestyrker 9de april i år ved å bortføre fra Danmark til svenske havner 19 taubåter og 2 dampskip. De bordet dampskipet "Rostnæs" og satte det på grunn utenfor kysten. Nødsignaler ble sendt ut, og taubåter kom til for å hjelpe. De ble overtatt etter tur, og samtidig ble andre kapret i havnene. Så ble "Rostnæs" trukket av sandbanken den sto på, og ialt 21 fartøyer med 200 manns besetning satte kursen til Sverige. Tyskerne har svært med å forby enhver utseiling fra danske havner.

Tyskerne gjør mytteri. - Det kommer stadig nye meldinger om mytteri blant tyskerne i Norge. I Oslo måtte de la flyvealarm gå for å holde befolkningen borte mens maskingevær ble rettet mot tyske soldater som nektet å la seg innskipe til nederlaget i Tyskland. Likeens bröt det ut mytteri blandt soldatene ved luftvern batteriet på Vestre Holmen. Alle rene østerrikske avdelinger er blitt oppløst og slått sammen med tyske, for etter at befolkningen i Østerrike har reist seg, er soldatene her heller ikke å stole på.

16de ds. kom 2 tyske marinefartøyer inn til svensk havn for å la seg internere. På minesveiperen "Blekinge", 1 offiser og 16 mann, hadde mannskapet gjort mytteri og overtatt skipet. Samme dag kom vedetthåten "Snækken", 2 underoffiserer og 11 mann. De 11 hadde overmannet befallet og kapret båten. Snækken er den tidligere norske torpedobåten "Örn". Den tyske krigsmarinen er nå langt på vei til å bli "Die Flotte ohne Schiffe".

Warnemakten bak piggetråden. - Den tyske hæren er uovervinnelig - i sin marsj mot fangeleirene. De allierte har lenge tatt over 40.000 mann fanger pr. dag bare i vest, og rekorden for 1 dag i vest er 144.000 mann. Det tilsvarende 12 fullt oppsatte divisjoner. På 10 dager ble de 317.000 mann i Ruhr-lommen tilintetgjort. Siden invasjonssdagen har angelsakserne alene tatt over 2 1/4 million mann i fanger.

Sadistene på hjemmeplan. - Under framrykkingen i Tyskland har de allierte befriet flere av de største konsentrasjonsleirene, og har avslørt forhold som er så grusomme at allierte korrespondenter ikke orker å beskrive dem. I Buchenwald ble 21.000 politiske fanger fridd, bl. dem herjet tyfus, tuberkulose og underernæring, for hundrevis var døden ikke til å stanse selv etter befrielsen, tusenvis blir aldri mennesker mer. Ifølge arkivet var 6.000 blitt drept pr. mnd. I Nordhausen døde 100 pr. dagg av sult. Mann, kvinner og barn led samme skjebne, på gårdeplassene var tusenvis av lik stablet opp som vedskier. Torturkamre og henrettelsesrum var nylig brukt. Fotografier ble tatt, og en engelsk, parlamentarisk kommisjon er reist over for å bekrefte grusomhetene.

Rottene går fra borde

assistenes liverson krymper inn, og det blir stadig vanskeligere for herreblikket og dets medløpere å finne tilfluktssteder. I en proklamasjon angittelig fra Hitler befales det at alle stats- og kommuneombuder skal skilles fra partistillingene, for i denne "vanskelige tiden" legger partistillingens nok arbeid på sin mann. - Årsaken er selvfølgelig den at under sammenbruddet søker de fleste nasientledsmenn å bringe seg selv i sikkerhet og lar stat og kommune skjytte seg selv, og embedsmennenes hodekulseffluks er en av årsakene til at kasset brer seg i tyer og landsbyer.

assistene forsøkte å flykte i fly til Sverige, men den svenske regjering er nå besluttet å avvise alle politiske flyktninger fra Tyskland, og de første er allerede sendt tilbake. Pare desertører i uniform og syke som beholder seg i karantene får asyl i Sverige. For dem er det opprettet 2 nye interneringsleire for tilsammen 600 mann.

En av rottene er signor Benito Mussolini (enkelt vil kanskje huske han som forhenværende statssjef i Italia). Han har søkt innreisestillatelse i veits, men er blitt nektet. Sic transit...

og med Sveriges beslutning blir det altså ikke høve for våre hjemmenasis er til å redde seg over grensen i lille time. Vi må delvis beklage dette, for det kunne være godt å ha dem unna veien om det blir kamper her hjemme, enhver vepnet mann mindre på fiendens side er en fordel for oss. Heller ikke liker vi å tenke på at nordmenn, som ikke tidligere har gått så langt kan bli grepet med våpen i hånd og sin dødsdom derved underskrevet. For åpentlig vil svenskene finne en løsning og inntil videre beholde våre triper. Folk som har rent mel i posen får selvfølgelig asyl fraudeles.

Dagens vits

er at nasistene i Norge forbereder seg på å kjenpe på tyskerne side ved en invasjon. Det har utelukkende humoristisk betydning - uten fly, tanks og tunge våpen skal feigingene kjenpe med i en moderne krig. Vel tekonne!

I Trondheim ble 300 menige nasister innkalt til oppmøte ved hirdfordeingskontoret for å settes opp i vepnete avdelinger. Av dem møtte 26. De e marsjerte til singsaker skole for å framstilles for flykingskfører trømmer, ytret en av pessimistene: - Er det virkelig meningen at vi skal lære det som verdens største militærmakt ikke har klart?

Samtidig ble hjelpepolit og bedriftsvern innkalt. Videte ble innkalt 6 frontkjenpere og legionærer for å utdannes til befal for denne helteleion. - Heltet var kanskje sterkt sagt. Utencm de 26 er endel blitt hente sine hjem, men felles for dem alle er at de forsøker å skulke unna og ndskylder seg med at de er ordførere, luftvernledere, sykmeldt, osv. De il ikke bare våpen, og over hele landet rømmer de unna og skjuler seg i koger og utcyder.

Likkens forsøker Quisling å kalle inn gode, norske gutter til "førerorden". I Trondheim ble innkalt 190 mann. Av dem møtte 27 til sesjon, og de fleste er forsvunnet etterpå. - selvfølgelig, det kan bety døden å å inn der! Dessuten bør de blandt politifolkene som regner seg som gode ordmenn se å komme seg vekk for de blir tvunget til noe verre enn å delta våpenøvelser, hvis de ikke allerede har gått for langt i lakeitjenesten or tyskerne.

Tyskernes jernbanelinje tvers gjennom Trondheim skrider framover. Tre- een er nå ført gjennom Sandgt. til Prinsens gate, og pionertrepper har egypt å slå bru over Nidelva like ved Bakke fru.

Norske fanger frigitt

Etter hva det meldes til Norges Røde kors er alle sivile norske fanger i Tyskland blitt frigitt. De er sendt nordover gjennom Danmark i 230 busser, antagelig med Sverige som mål. Om politifolk, offiserer og tukttusfanger er med er dog tvilsomt.